

технологій мистецької інноватики, разом із відповідними формувальними методами. Результати дослідження пов'язані з проведенням констатувального та формувального експериментів, які довели продуктивність представленого інноваційного комплексу педагогічних умов.

Ключові слова: умови, педагогічні умови, підготовка майбутніх учителів, музичне мистецтво, мистецько-педагогічна освіта, музична освіта, компетентнісний підхід, 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), музичне навчання, художньо-естетичне виховання, технології, інноватика, школярі, експеримент, соціокультурне середовище, постінформаційне суспільство.

УДК 378.013

Цзі Чжидань

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ORCID ID 0000-0001-5882-8933

DOI 10.24139/2312-5993/2023.05-06/022-032

РОЛЬ ТРАНСКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ ТА КИТАЇ

У статті автором розкрито потенціал транскультурної компетентності в процесі підготовки фахівців у педагогічних університетах України і Китаю, розглянуто проблеми фахової підготовки кадрів, що ґрунтується на гуманістичних принципах навчання та виховання. Розглядаються питання щодо становлення та еволюції музичної освіти в Україні та Китаї як складової художньо-педагогічної освіти. Досліджено, що з початку ХХ століття музичне мистецтво займає важливе місце у гуманітарній освіті Китаю, відіграючи ключову роль у вихованні молодого покоління. Важливим кроком у розвитку музичної освіти цього періоду стало відкриття вищих навчальних закладів, зокрема консерваторій і музичних факультетів. З'ясовано, що музична освіта в Китаї у ХХІ столітті поєднує в собі традиції та інновації, сприяючи розвитку творчих талантів молодого покоління та підготовці професійних музикантів для майбутнього. Дослідження показує, що ідея формування транскультурної компетентності вчителів музичного мистецтва в Україні та Китаї має глибокі історичні корені і визначається важливістю для суспільства. Подальший її розвиток спирається на стійкі та актуальні принципи, що зберегли свою актуальність до сьогодні. Значення професії вчителя музичного мистецтва визнається на державному рівні, і має високий соціальний статус. Вчителі, які володіють транскультурною компетентністю, мають можливість впливу мистецтвом на духовно-естетичне виховання учнів і визнаються як ключові фігури у цьому процесі.

Ключові слова. вчителі музичного мистецтва, фахова підготовка, музична культура, мистецька освіта, інновації, музично-педагогічна освіта, транскультурна компетентність.

Постановка проблеми. Відродження культурних традицій народу відбувається під впливом мистецтва, зокрема музики, що сприяє актуалізації широкого спектру мистецької освіти. Це вимагає зосередитись на вивченні, узагальненні та творчому переосмисленні історично-педагогічного досвіду, включаючи розвиток музично-педагогічної освіти в Україні та Китаї, з метою збагачення пошуку нових універсальних підходів до навчання та виховання сучасного молодого покоління.

На етапі становлення сучасної мистецької освіти набуває важливого значення спрямованість на формування творчої особистості, яка має високий рівень естетичної культури і художніх смаків та глибоке розуміння мистецтва. Це підкреслює важливість розвитку в особистості духовності та готовності жити і працювати відповідно до загальнолюдських моральних норм, переконань і цінностей.

Заняття мистецтвом, зокрема музикою, мають величезне значення для розкриття творчого потенціалу особистості, формування її естетичної, моральної та духовної культури. У цьому контексті важливою стає роль вчителя музики, який не тільки організовує освітній процес, але й впроваджує індивідуальний підхід до навчання, виявляючи увагу до здібностей та талантів учнів, сприяючи їхньому розвитку в музичному мистецтві та інших сферах.

Аналіз актуальних досліджень. Проблемі музично-педагогічного становлення майбутніх учителів музичного мистецтва, які здобувають освіту у вищих мистецьких закладах, та формування в них під час фахової підготовки такої складної інтегрованої якості, як транскультурна компетентність, приділялась увага багатьох вітчизняних та іноземних дослідників. Різноманітні аспекти розвитку китайської культури та мистецтва становлять інтерес для сучасних китайських та українських дослідників. Серед них М. Ісаєва, Р. Грубер, Фань Вень-Лань, Гун Лі, Г. Шнеєрсон. Музичне мистецтво, його стилістичні і жанрові особливості досліджували О. Васильченко, Бай Юнь-шен, М. Михайлов, Чень Лін-жуй, Го-вей, Лі Фан, Ф. Арзаманов, Ма Гешунь, В. Вакулішіна, Сунь Цуньїнь, Ян Сяо Сюй та інші.

Мета даної статті – розкрити роль транскультурної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва, довести її необхідність у вирішенні багатьох соціальних проблем, особливо через сприяння реалізації освітнього потенціалу особистості.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та окреслених завдань у запропонованій статті автором застосовано комплекс взаємоузгоджених методів: теоретичні – порівняння, аналіз і синтез, аналіз та узагальнення наукових джерел для визначення сутності транскультурної компетентності; співставлення змісту дотичних категорій в реалізації освітнього потенціалу студентів.

Виклад основного матеріалу. Освіта – феноменальний елемент соціокультурної реальності, який має величезні потенційні можливості щодо збереження, нагромадження знань, культурних цінностей та норм, їх оновлення та передачі. Освіта в Україні й Китаї відіграє провідну роль в ідентифікації суспільства загалом і кожної окремої особистості зокрема. Саме освіта вирішує два важливих соціально-економічних завдання: по-перше, відтворює пропозицію на ринку праці внаслідок формування освітнього та професійно-кваліфікаційного рівнів населення; по-друге, створює необхідні умови для розвитку особистості, а отже, робить суттєвий внесок у суспільний прогрес. Лише соціально розвинена особистість – найвагомий чинник усіх історичних зрушень, лише особистість з високим рівнем освітнього потенціалу може стати учасником творчих процесів. На думку О. Полатайко, освіта – це цілеспрямований процес виховання і навчання в інтересах людини, суспільства, держави, що супроводжується констатацією досягнення громадянином установлених державою освітніх рівнів (Полатайко, 2012, с.76).

Інвестування у розвиток дитини, молоді людини є найвигіднішим і найменш ризикованим. У країнах з розвинутою економікою спостерігається така тенденція: витрати держави на освіту значні і постійно зростають. Державний вплив на сферу освіти та професійної підготовки має явно економічний характер. Освіта стає елементом стратегії економічного зростання, а сприяння цьому увійшло в практику державного регулювання всіх розвинених країн. Могутнім стимулом розвитку даної сфери діяльності стало визначення і поширення теорії освітнього потенціалу, внаслідок чого освіта перестала сприйматися як один з видів невиробничого споживання. Нині вона трактується як інвестиції в людський капітал, що не лише приносять прямі економічні і зовнішні соціальні вигоди, а й по мірі реалізації освітнього потенціалу особистістю стимулюють економічне зростання суспільства.

У розвинених країнах держава керується принципом: чим краща освітня підготовка робочої сили, тим вища її роль у виробництві, тим менше соціальних проблем, пов'язаних із зайнятістю, бідністю, злочинністю тощо. Особливо ефективним заходом освіта виступає при структурному безробітті, що супроводжує будь-які суттєві техніко-економічні зміни, оскільки вона підвищує мобільність особистості, створює основу для швидкого освоєння нової спеціальності. Освіта позитивно впливає на ринок праці ще і в тому аспекті, що вона акумулює потенційно незайняту молодь. Уряди багатьох країн свідомо проводять політику, спрямовану на продовження тривалості навчання. Так, наприклад, у Швеції 72% молоді продовжують навчатися і після досягнення 16 років, що не лише сприяє якісному зростанню освітнього потенціалу людини, тобто стає одним із способів страхування від майбутнього безробіття, а й безпосередньо зменшує пропозицію на молодіжному ринку праці. Як вважає Чжоу Юнь «розвиток музичної освіти в Китаї відбувався з опорою на визнання на державному рівні високого соціального статусу вчителя музичного мистецтва, який володіє майстерністю духовно-естетичного виховання учнів засобами музики та співу(Чжоу Юнь, 2017, с.171).

Економічну сутність освітнього потенціалу особистості можна розглянути в роботах таких учених як А. Анчишкін, В. Жамін, С. Костанян, В. Марценкевич, В. Розов, І. Соболева. Вони розглядають освітній потенціал як показник, який відображує обсяг освіти, нагромаджений усіма зайнятими в народному господарстві, та ототожнюють його з фондом освіти. Причому освітній потенціал може бути представленим у фізичному вираженні як тривалість загальної та професійної освіти (кількість людино-років освіти всіх видів), а також вартісному – як сума народногосподарських витрат на підготовку наявної робочої сили.

Незважаючи на чисельність філософських розвідок із проблематики освіти (зокрема, роботи В. Андрущенко, В. Баранівського, В. Беха, І. Зязюна, С. Клепка, В. Кременя, В.Лутая та ін.), цей аспект не отримав достатнього опрацювання. Аспект людського потенціалу визначає соціальне значення освітнього потенціалу та відображує перехід від концепції людських відносин до концепції людських ресурсів. Якщо перша розглядає людину лише щодо її можливостей та обмежень використання у виробничому циклі, то друга представляє її як цілісну істоту зі своєю історією, своїми цінностями та життєвими перспективами.

У розвинених країнах Заходу економічне обґрунтування освітньої експансії проходило одразу за кількома напрямками. Передусім це визнання ролі кваліфікованих фахівців у економічному розвитку як окремого підприємства, так і країни в цілому. Нестача таких фахівців призводить до виникнення в економіці «вузьких місць», що негативно позначається на темпах зростання.

Загально визнано, що висококваліфіковані кадри є найдинамічнішим елементом виробничої системи: вони продукують нові ідеї, сприяють найшвидшому впровадженню в практику наукових відкриттів, тобто темпи науково-технічного прогресу багато в чому залежать саме від них. Освіта – єдина сфера, яка сама себе повністю відтворюючи, впливає на всі інші сфери, визначаючи тенденції та перспективи їхнього розвитку. Саме освіта працює на майбутнє. Вона динамічно реагує на зміни у зовнішньому середовищі, адаптуючись до нових потреб суспільства і водночас активно впливає на його стан, визначаючи тим самим і самі потреби. Освіта як складова гуманітарної сфери, з одного боку, сприяє формуванню інформаційної економіки, з другого – значною мірою залежить від неї. Адже Інтернет забезпечує необмежений доступ до бібліотеки, книги. Інакше кажучи, джерелом освіти є інформація про зовнішній і внутрішній світ. Завдання освіти в XXI ст. полягає у тому, щоб максимально використати нові інформаційні й комунікаційні технології для поширення знань.

Такі держави, як Норвегія, Данія, Фінляндія, Канада, Німеччина, Ірландія, Австрія, Китай, які, використовуючи гуманітарний капітал, переорієнтували власну економіку на виробництво та застосування сучасних знань (що на 50% і більше забезпечує зростання національного багатства), досягли значних успіхів не лише в економіці, а й у підвищенні добробуту народу. Дослідження показують стійку кореляційну залежність між рівнем освіти та прибутком, отриманим працівником упродовж усього життя. Тому в світі постійно зростають витрати на освіту, на формування людського капіталу, куди і входить освітній потенціал особистості майбутніх учителів музичного мистецтва.

Мистецька освіта покликана забезпечити людині такий фундаментальний фон, базу і підготовку, які дають змогу їй легко і швидко опанувати необхідний набір спеціальних професійних навичок та знань. Відповідно, метою мистецької освіти є забезпечення студентів такими загальними інтелектуальними інструментами, які дають їм можливість швидко здобути необхідні професійні знання і легко

адаптуватися до змінних вимог професійного й суспільного життя. Серед таких інструментів важливу роль відіграє транскультурна компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва. Л. Горбунова у своїй праці «Транскультурна освітня стратегія в контексті викликів глобалізації» до транскультурної компетентності відносить: здатність індивіда артикулювати загальнолюдські аспекти, що поєднують нас з членами іншого суспільства, з яким ми вступаємо у взаємодію, яке приймає нас в своє культурне середовище. У контексті розмаїття способів різних народів виробляти свої «мапи» реальності транскультурний індивід завжди має виходити у своєму розумінні і поясненні різноманітного з принципу основоположної спільності людей; здатність пояснювати свої власні уявлення і практики з точки зору культурних, соціальних, економічних і політичних чинників, які їх формують; здатність порівнювати в контекстах своєї власної та будь-якої іншої культури те, як по-різному задовільняються основні людські потреби (наприклад, в їжі, соціалізації, пошуках сенсу життя» (Горбунова, 2014, с. 183).

Художньо-педагогічна освіта розглядається нами як важливий механізм культурної спадкоємності, форма збереження і розвитку культурного надбання нації і всього людства, фактор життєздатності молодого покоління, яке завтра буде визначати долю України і Китаю, як важливий ресурс духовного відродження і стратегічний напрям державної політики. Характерною особливістю сучасного педагогічного процесу стало посилення зв'язків між культурою та освітою, зумовлене тим, що саме культура фокусує систему ціннісних уявлень, які становлять основу особистісних орієнтирів суб'єкта, регулюють його діяльність, визначають спосіб буття. Культура завжди переростає свою реальність, живе в духовному просторі, який відкриває нові горизонти, пропонуючи духовні стимули.

Отже, художньо-педагогічна освіта та фахова підготовка створюють умови накопичення, розвитку і реалізації освітнього потенціалу особистості студента, який є не просто джерелом економічних можливостей, а характеризує дієздатність економіки на всіх рівнях. Крім того, держава через систему освіти та фахової підготовки сприяє забезпеченню вищого рівня соціально-політичного розвитку, а також соціальних гарантій особи, що опосередковано теж сприяє економічному розвитку суспільства.

Обґрунтувавши в даній статті погляд, що освітній потенціал особистості сьогодні стає основою всіх конструктивних змін у

виробництві, логічно означити перспективність подальших розвідок у руслі розробки заходів зі збагачення реалізації потенціалу особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва. Говорячи про тенденції в художньо-педагогічній освіті, необхідно підкреслити особливе місце транскультурної компетентності студентів. Художньо-педагогічна підготовка вчителів музичного мистецтва обов'язково має накладатися на світоглядні та історико-культурні уявлення студента. В даному випадку йдеться про мистецький світогляд як систему знань, поглядів та ставлень студента. На думку Гао Цзяньцзін, «його обов'язковою базою стають знання в галузі історії, культури, релігії, мистецтва, етнопедагогіки та етнопсихології народів, що проживають у даному регіоні, а також переконання в необхідності збереження миру і стабільності в регіоні, країні й в світі загалом; повага до особистості, готовність відстоювати її права та інтереси, незалежно від її культурної, національної, релігійної приналежності» (Гао Цзяньцзін, 2013, с.123]. Окрім того, можна говорити про розвиток транскультурного мислення як важливої складової професійного мислення студента. З цією метою необхідно передбачити:

- формування уявлень про культурне, національне, релігійне різноманіття світу і необхідність приймати це різноманіття як даність;
- формування уявлень про загальне та особливе в культурах світу, визнання права за всіма народами і культурами на свою самобутність;
- виховання поваги, інтересу та потреби у ознайомленні з особливостями, насамперед, рідної культури та культур інших народів;
- оволодіння спеціальним понятійним апаратом, що дає змогу описувати себе та інших в культурному різноманітті;
- актуалізацію діяльності студентів, спрямовану на освоєння опосередковано пов'язаних з культурою історичних знань, традицій духовно-культурного життя;
- формування готовності студентів до здійснення творчого процесу виховання умінь та навичок транскультурного діалогічного спілкування.

Підготовлений до художньо-педагогічної діяльності фахівець володіє такими професійно значущими та особистісними якостями і властивостями: усвідомленням смислу, значущості та мети художньо-педагогічної діяльності у контексті актуальних педагогічних проблем

мистецької освіти в умовах мультикультурного соціуму; осмисленою, зрілою педагогічною позицією; етнокультурною толерантністю; уміннями по-новому формулювати освітні завдання з предмета, досягати та оптимально переосмислювати їх під час навчання; здатністю вибудувати цілісну освітню програму, яка враховувала б індивідуальний підхід до учнів, коригувати навчально-виховний процес за критеріями інноваційної діяльності; здатністю бачити індивідуальні здібності кожного учня і навчати відповідно до їхніх особливостей; уміннями продуктивно, нестандартно організувати навчання й виховання, використовуючи інноваційні художньо-педагогічні технології; володінням формами і методами художньо-педагогічної діяльності, що передбачає вміння на основі особистого досвіду і мотивів вихованців бути співтворцем мети їхньої навчально-пізнавальної діяльності, зацікавленим та компетентним тьютором, консультантом і помічником у співвіднесенні мети з результатом, використанні доступних форм рефлексії та самооцінки; здатністю бачити, адекватно оцінювати, стимулювати відкриття та форми культурного самовираження вихованців; умінням аналізувати зміни в освітній діяльності, розвитку особистісних якостей вихованців; здатністю до особистісного художньо-творчого розвитку, рефлексивної діяльності, усвідомлення значущості, актуальності власних пошуків та здобутків.

У XXI столітті музична освіта в Китаї продовжує розвиватися з великим акцентом на новаторський підхід та сучасні технології. Однією з особливостей є зростання уваги до розвитку творчого мислення та інновацій у музичному навчанні. На думку Чжоу Юнь, «Одним із ключових напрямів розвитку музичної освіти є інтеграція технологій. Комп'ютерні програми, музичні програми для смартфонів і планшетів, віртуальні інструменти дозволяють створити нові, захоплюючі способи навчання музики. Електронні підручники, відеоуроки, віртуальні майстер-класи сприяють більш ефективному і цікавому засвоєнню матеріалу» (Чжоу Юнь, 2017, с.20).

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Таким чином, підготовка вчителя музичного мистецтва до художньо-педагогічної діяльності як система об'єктивується взаємозв'язком нормативних базових курсів циклу гуманітарної підготовки транскультурного спрямування, курсів циклу професійно зорієнтованої підготовки студентів, циклу спеціальних мистецьких навчальних дисциплін, а також позааудиторних форм навчання

студентів та досвіду педагогічних практик. Узагальнюючи освітні тенденції мистецької освіти у КНР, можна відзначити, що мистецька освіта поступово набуває все більшої вагомості. Основними напрямками цього розвитку стали взаємодія традиційного китайського підходу з європейськими моделями музичної освіти. У XXI столітті в Китаї акцентується інноваційний підхід, який відзначається високою увагою до формування свідомих та відданих фахівців із високим рівнем професійних навичок. Китайські університети ставлять все більш високі вимоги до педагогів-музикантів та активно упроваджують нові концепції реформування спеціальності «Музична освіта».

ЛІТЕРАТУРА

Горбунова, Л. С. (2014). Транскультурна освітня стратегія в контексті викликів глобалізації. *Філософія освіти*, 1 (14), 158-198. (Horbunova, L. S. (2014). Transcultural educational strategy in the context of challenges of globalization. *Philosophy of Education*, 1 (14), 158-198).

Гао, Цзяньцзін. (2013). Витоки і напрямки розвитку нової системи музичної освіти в навчальних закладах: «Експеримент в рамках реформи національної системи освіти-Групи підготовки за новою системою музичної освіти (навчальні матеріали для внутрішнього користування)». Матеріали для внутрішнього користування Інституту музичної освіти Центральної консерваторії. Пекін, 1. (Gao, Jianjin. (2013). Origins and directions of development of the new system of music education in educational institutions: "Experiment within the framework of the reform of the national education system - Training group for the new system of music education (learning materials for internal use)". *Materials for internal use of the Institute of Music Education of the Central Conservatory*. Beijing, 1.)

Лю, Шіе Цін. (2008). Харбінський симфонічний оркестр. Сто років розвитку: 1908-2008. Шанхай. (Liu, Xie Qing. (2008). *Harbin Symphony Orchestra. One hundred years of development: 1908-2008*. Shanghai.).

Калашник, Л. С. (2004). Давньокитайська міфологія як засіб родинного виховання. Запоріжжя: Поліграфм. (Kalashnyk, L. S. (2004). *Ancient Chinese mythology as a means of family education*. Zaporizhzhia: Polygraph).

Полатайко, О. М. (2012). Формування художньо-образного мислення студентів у курсі «Методика викладання художньої

культури». Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. (Polatayko, O. M. (2012.) *Formation of artistic thinking of students in the course "Methodology of teaching artistic culture"*. Kyiv: NPU by name M.P. Dragomanov).

Чжоу, Юнь. (2017). Історичні передумови та сучасні тенденції розвитку музично-педагогічної освіти в КНР. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 55 (108), 18-24. (Zhou, Yun. (2017). Historical prerequisites and modern trends in the development of music and pedagogical education in the People's Republic of China. *Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools*, 55 (108), 18-24.).

Янь, Цзе (2017). *Система підготовки педагога музиканта для загальноосвітньої школи на кафедрі фортепіано в університетах КНР* (дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02). К. (Yan, Jie (2017). *The system of training a musician teacher for a comprehensive school at the piano department in the universities of the People's Republic of China* (diss. ... candidate of pedagogic sciences: 13.00.02). K.).

Харальд, Маас. (2004). Тільки маленькі імператори. URL: <http://www.inopressa.ru/tagesspiegel/2004/04/16/16:10:48/pol> (Harald, Maas. (2004). Only little emperors. URL: <http://www.inopressa.ru/tagesspiegel/2004/04/16/16:10:48/pol>

SUMMARY

Ji Zhidan. The role of transcultural competence in realizing the educational potential of the future music teacher in Ukraine and China.

The article deals with the problem of the artistic and pedagogical training of the music teachers in the modernization of educational system in Ukraine and China integration into the global educational community. The author revealed the potential of transcultural competence in the process of training specialists in pedagogical universities of Ukraine and China, considered the problems of professional training based on humanistic principles of education and upbringing. Questions regarding the formation and evolution of music education in Ukraine and China as a component of artistic and pedagogical education are considered.

Therefore, professional training of the contemporary teachers in a modern Ukraine and China is primarily focused on the educational needs of the individual, the supporting national pedagogical traditions and the enhancement of the teaching experience, spiritual reproduction of intellectual potential of the nation, providing highly qualified labor market. From this perspective, the further development of the teacher's education should be focused on the transformation from the quantitative to the quality measures.

This involves, firstly the upbringing of a real citizen of Ukraine and China, for which the need of an obtaining the basic skills and general education and professional development associated with the strengthening of their own country. In this context, the problem of a combining the national character of the education with the globalization of educational and scientific ties is actualized.

A scientific explanation of the functional-content features of the artistic and educational activities is argued, the original interpretation of the content and the forms of classes is provided, the pedagogical conditions and the ways of optimization of professional training are revealed.

Key words: *teachers of musical art, professional training, musical culture, art education, innovations, music-pedagogical education, transcultural competence.*

УДК 378.147:780.651:780.61

Ши Юе

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ORCID ID 000-0001-5165-9452

DOI 10.24139/2312-5993/2023.05-06/032-042

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТЕНТ КОМУНІКАТИВНОЇ ПРИРОДИ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРУННИКІВ (наукові підходи та принципи)

У статті розкривається проблема стосовно широти поглядів на науково-педагогічний контент комунікативної природи музично-виконавської діяльності струнників, серед яких значне місце посідають скрипалі та віолончелісти. Комунікативна природа творчої взаємодії, як засобу колективної діяльності, є складним феноменом, різноспрямованість існування якого у людській свідомості надає йому суспільної цінності, поліфункціонального застосування зокрема у виконавській діяльності на «музичній моделі». Методологічне підґрунтя заявленої проблеми складають комунікативний (формотворчий провідний науковий підхід), аксіологічний, емотивний, емпатійний та творчо-виконавський наукові підходи. Відправними позиціями успішної виконавської діяльності музикантів визначено принципи індивідуалізації, рефлексивності, самостійності, діалогової взаємодії, професіоналізму та концертної готовності.

Ключові слова: *науково-педагогічний контент, комунікативна природа творчої взаємодії, віолончелісти, скрипалі, музично-виконавська діяльність, принципи.*

Постановка проблеми. Науково-педагогічний контент комунікативної природи музично-виконавської діяльності струнників (віолончелістів та скрипалів) у даному дослідженні ми представимо у детермінований єдності наукових підходів та принципів розкриття змісту та функцій досліджуваного феномена. Актуальність даної проблеми розкривається в усвідомленні єдності теоретичного осмислення комунікативної природи музично-виконавської діяльності віолончелістів і скрипалів та її практичного представлення в активній творчій виконавській діяльності під час концертного виступу або